Ն. 570

1879 ՄԱՅԻՍ 28 ԲԱԶՄԱՐ ԻՐԹԷՍԻ

ԻԲԻՆՃԻ ՄԷՆԵ

ԱՊՈՆԵ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԻՒՆ

Դիր. սէնէլիք . . . 140 ղ.
Կէս այլեղ . . . 75 »
Իւչ այլեղ . . . 40 »

Վիլայէթա եւ օտար Օսմանը եւ էֆրէնտ բօսթասը իւր իրական օրուընտաճագլար իշխուն,

Դիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Կէս այլեղ . . . 110 »
Իւչ այլեղ . . . 60 »
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Պագըր 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՍ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐ

Գէհէր սաթրը իշիւն՝

1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 5 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 2 »

ԻԽԹԱՐ. Գանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիա օլան իլանաթըն պէհէր սրրաը
2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »

Զիյատէ մրուտէթ իշին իլանաթա այրը բաղարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիսայա տայիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայաճագ։

Պագըր 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլոս Գապը Այի ճատտէսինտէ էսկի Գապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիա քեաֆֆէյի մէվատտ հագղընտա, Միսիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեամիյին սահիբ անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 28 ՄԱՅԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Աէգօ բաշանըն հարաքէթի վէ մահալը մէմուրլյէթինէ վիսուլինտէն պէրու, թութտուղու մէսլէք պիւթիւն էվրօբանըն նազարը տրգգաթընը ճէլպ իթմէքտէ տիր։ Աէգօ բաշա, տէվլէթը Օսմանլյէ թարաֆընտան Շարգի Ռումէլի վալիլիյինէ թային օլունմուշ իքէն, Ֆիլիպէյէ վիսուլ պուլմազտան էվվէլ, պու սրֆաթը իսթիւնտէն աթարագ, ատէթա Շարգի Ռումէլինին, վէ տահա տօղրուսու ճինուպի Պուլղարիսթանըն բրէնսի սրֆաթընը ալմըշ տրը։

Աէգօ բաշա, քէնտիսինէ վէրիլէն ֆէրմանը, պաշընտա ֆէս վէ եանը պաշընտա Օսմանլը սանճաղը պուլունտուղու հալտէ, օգումագ լազըմ կէլիր իքէն, պու ֆէրմանը, պաշընտա Պուլկար գալբաղը պուլունտուղու, վէ պաշընն իւզէրինտէ Պուլկար սանճաղը տալկալանտրըղը հալտէ օգումուշ տուր։

Շարգի Ռումէլի էյալէթինին պաշլըճա մէմուրլարը Աէգօ բաշա թարաֆընտան ինհա օլունարագ, Պապը Այի թարաֆընտան իճրա օլունմագ լազըմ կէլիր իքէն, Աէգօ բաշա պունլարը քէնտիսի թային իթմիշ, վէ քէնտիլէրինի ատէթա ԺԷՆՐ սրֆաթը իլէ թանըյըգ, պիր գապինէթօ թէշքիլ իթմիշ տիր։

Պու էյալէթին տէվլէթը Օսմանլյէնին մուխթար պիր վիլայէթի հալինտէ թութուլուպ, Պուլկար բրէնսլիյի սրֆաթընտա պուլունտուրմասը իշիւն, էրօբա տէվլէթլէրինճէ օ գատար սայ օլունտուղու հալտէ, տէվլէթը Օսմանլյէնին պու հուգուգունու մուհաֆազա իթմէթէ մէմուր օլան պիր զաթը, պու էյալէթի պիր բրէնսլիյէ թահվիլ իթմէսի, նասըլ քի պալատէ տէտիք, էրօբանըն նազարը տրգգաթընը ճէլպ իթմէքտէ տիր։

* * *

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտան ինկիլթէրրանըն էլան Պալգանլարըն Օսմանլը ասքէրի թարաֆընտան իշղալ օլունմասը մատտէսինտէ ըսրար իթմէքտէ օլտուղու աղնաշըլըյօր։

Ինկիլթէրրանըն Շարգի Ռումէլի էյալէթինէ իմթիյազ վէրմէք խուսուսը, քէրիհէն վէ իսթէմէյէրէք գապուլ իթմիշ օլտուղունա տայիր պիր շախա զուհուր իթմիշ օլտուղունտան, Ինկիլթէրրա պահրիյէ նազըրը պու շախայը թէքզիպ իթտիյի սրրատա, «Ինկիլթէրրա եալընըզ Պալգանլարըն Օսմանլըլարը էլինտէ գալմասընա ըսրար իտիյօր, չինքի Պալգանսըզ տէվլէթը Օսմանիյէնին պագասը միմքիւն տէյիլ տիր ֆիքրինտէ պուլունույօր» տէմիշ։

Պիզ կէրէք պէնաը մախսուսլարըմըզտա, վէ կէրէք հալը հազըրլարըմըզտա տէֆթէր սլեեան, վէ պիր տէրէճէյէ գատար իսպաթ իթմիշիզ տիր քի, Պալգանլար թէէմին օլունմատըգճա, տէվլէթը Օսմանլյէնին Ռումէլինտէ պագասը թէէմին օլունմամագ։

Ինկիլթէրրա գապինէթօսունըն տա պու ֆիքրտէ պուլունտուղընա մէմնուն օլույօր իսէք տէ, ինկիլիզ տիբլոմաթլարընը տէվլէթը Օսմանլյէնին պագասը իշիւն էլզէմ կէօրտիւքլէրի պու մատտէյի թէէմին իշիւն հիչ պիր թէտպիրտէ պուլունտուղլարընը կէօրմէյօրուզ։ Պալգանլարըն Օսմանլը ասքէրի թարաֆընտան իշղալ իտիլմէսի կիթտիքճէ տահա միւշքիլ օլմագտա տրը։

* * *

Մըսրը մէսէլէսի հագգընտա ալընան սոն հավատիստէն անլաշըլըրընա կէօրէ, Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա, խտիվյէթին տախիլի իշլէրինէ գարըշմագ նէյէթինտէ օլմայըպ, եալընըզ խտիվի, թութտուղու մէսլէքտէն վազ կէչիրմէք վէ քէնտի մէնֆաաթլարընը թէէմին իթմէք իսթէյօրլար։

Անճագ խտիվ հազրէթլէրինի թութտուղու մէսլէքտէն վազ կէչիրմէք վէ նազըրլարընտան պիր թագրմընը Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ պուլունտուրմայա մէճպուր իթմէք մատտէսի տախի Մըսրընը տախիլի իշլէրինէ գարըշմագ տէյի՞մի տիր։

Այմանիա տախի եալընըզ Մըսրընը Այմանիա պանքէրլէրինէ օլան պորճունու թէէմին իթմէքլէ գանասաթ իթմէյիպ, Այմանիա թէպաասընին հուգուգունու մուհաֆազա զրմինտա մէհքէմէլէրտէն վէրիլմիշ գարարլարընը իճրասընը տախի թալէպ իտէճէյինի պէեան իթմիշ տիր։

Հէր նէ գատար քի Այմանիա պու պապտէ հագը կէօրիւնիյօր իսէ տէ, հէր հալտէ օնուն տա մագսէտի Մըսրը եալընըզ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրայա պրագմայըպ, ումուրու տախիլիյէսինէ քէնտիսի տախի գարըշմագ տրը։

* * *

Աթինատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէ Եունանըն վագը օլան թէտարիքաթը ասքէրիյէսինէ պիրէր գուլբ պուլարագ, պու տէվլէթին տէվլէթը Օսմանլյէ իլէ մուհարէպէ իթմէք նէյէթինտէ պուլունմատըղընը ինանտըրմագ իսթէէօր։

Եունան հագիգաթէն մուհարբէպ իթմէք նէյէթինտէ տէեիլ տիր. չինքի քէնտինտէ օիդթիտար օլմատըղընը պիլիյօր։ Պու թէտարիքաթա մահղա էրօբայա սէօզինիա թէէսիր իթտիրմէք մագսէտի իլէ թէշէպպիւս իթմիշ օլտուղու կիպի, յինանի տէ մահղա էրօբանըն նաղարընտա սաքին վէ սուլհբէրվէր պիր տէվլէթ կէօրիւնմէք իչին, պու թէտարիքաթը ինքեար վէ թէէվիլ իմմէտեէ դալգըշըյօր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աֆոռս Հավաս

Լօնտրա 7 յունիս

Պահրիյէ նազըրը Մ. Սամայա հալը հազրը թարաֆիկրանը թարաֆընտան քէշիտէ օլունան պիր ֆայֆէթտէ, միշարիյէյի իրտա խլէտիյի նութգտա տէմիշ տիր քի, «պիր էճնէպիսին հիճբիմիտիմ գարշը մմաքի Օսմանլյէյի մուհաֆազա իշին, տէվլէթը Ավյէնին Պալգանլարտա ասքէր իգամէ իթտիրմէք հուգուգունու հէր հալտէ մուհաֆազա իթմէսի լազըմ տրը։

«Եունանիսթան մէսէլէսինէ կէլինճէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի Եունանըլարա մուհապիպ օլմայուպ, անլէրէ նաֆի պիր սուրէթի հալու թէսվիյէ պուրմագ իշին սալ ֆը մասի իտէճէք տիր։»

Պու սապահի Թայմզ զազէթասը Աթինատան պիր թէլէկրաֆնամէ նէշր իտէրէք, Էրօբա տէվլէթլէրինին իսթէրը իլզէրինէ, Եունան տէվլէթինին հուտուտա պրոյունտա թէշքիլ իթմիշ օլտուղու օրտուկեահը, ասաքիրի Օսմանլյէնին օրալարտա թօրանմասընա սէպէպլյէթ վէրմէմէք իշին օրատան գալտըրմայա Եունան հիւքիւմէթի գարար վէրմիշ տիր։

Բէլգրատ 7 յունիս

Իմբէրաթօրա սուլ գատա իտէն Սօլովիէֆ նամ շախս իտամ ճէզասը իլէ մահքիմ օլմուշ տուր։

Զար սիւնքի ճուսամա կիւնիւ Լիվատիտան հարէքէթ իթմիշ տիր. բաղար իրտէսի կիւնիւ Զարգօէ Սէլօտա պէքլէնիյօր։

(Պու սապահ էլէն թելէկրաֆլար)

Ճէզայիր 8 յունիս

Գօնսթանթինէ էյալէթինտէ եինէ պիր Արապ գապիլէսի իսեան իթմիշ տիր։

Իսկէնտէրիյէ 8 յունիս

Ֆրանսանըն ժէնէրալ գօնսօլոսու վէ տիբլոմաթիգ մէմուրու Մ. Թրիգու պու կիւն պուրայա վասլ օլմուշ տուր։

Լօնտրա 8 յունիս

Իսմիտ Պաշանանտան 20 մայիս թարիխլյէ վիրուա իսէն պիր թէլէկրաֆտա կէօրէ, Զուլուլար գրաբը Սէթիվայո միւսալէհա միւզաքէրէսինի թէքլիֆ իթմիշ վէ Ինկիլիզլէր թարաֆընտան բէլտա օլունմուշ տուր։

Աֆոռս Բէրթրէ

Վիէննա 7 յունիս

Բէսմի տարիէլերտէ գավիէն զանն օլունտուղունա կէօրէ, Պալը Այի Աէգօ բաշանըն հարէքէթը վագըսը իւզէրինէ տուէլը սաիրէնին տրգդարթարընը տավէթ իթմէքլէ պէրապէր, Պուլկարիսթան վէ Ռումէլի Շարգինին թէմամը իլէ թախլիյէ-ինէ գատար նէթիճէի ահվալէ մունթազընը գալաճագ տրը։

Օ զէմանա գատար, վագտայի ախիր։ Խուն թարպիյէ վէրիմէզ իսէ, տէվլէթը Ավյէ Աէգօ բաշայա ֆէս գօյմասընը, վէ Օսմանլը սանճաղը ըրէզ իթմէսինի էմր պույուրմագ, վէ պունուն ատէմը ինֆազընտա Ա-լէգօ բաշանըն տղլինի տէվլէթլէրէ թէքլիֆ իտէճէք տիր։

(Լէվանթ Հէրալտա մախսուս Ռէյտէր-ֆլար)

Սմիռնա 7 յունիս

Բէսմէն իլան օլունտուղունա կէօրէ, Եունանիսթանընը զարպ հուտուտու իւզէրինտէ Էրէնու նամ մահալատէ, թասիհի հուտուտա մէսէլէսինէ տայիր Թիւրքիա իւզէրինէ թաղիդ վէ իճազար գուշանմագ նէյէթիյէ, եէնիտէն պիր օրտուկեահ թէշքիլ օլունտուղու հագգընտա զուհուր իլէն հավատիս թէմամիյլա պի էսաս տրը։

Հագիգաթը հալ չու տուր քի, Եունան օրտուսընըն իհթիյաթ ասկէրինէ եօլ վէրիլմիշ օլմազա, հիւքիւմէթը Եունանիյէ պիզզաթ օրտուլը պիլէ սուլհ հալինէ վազ իտէրէք, 19.000 նէֆէրէ թէնզիլ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։ Պու սրրատա Եունանընն միլլի սուաքիրի մուհաֆըզասը, իճրաի վէզայիֆի ասկէրիյէ-ինէ տավէթ օլունմուշ տուր, վէ մէզքուր Էրէնու նամ մահալատէ թէէսիս օլունան օրտուկեահտա եալընըզ ասկէրի մանովրալար իճրա օլունաճագ տրը։

Լօնտրա 7 յունիս

Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա, Մըսրը իտարէսինէ միւտախէլէ իթմէմէկէ գաթիէն գարար վէրմիշլէր տիր։

Մա մաֆիհի Խըտիվին իթթիխազ իլէտիյի թէտապիրի խոստէրանէսի ալէյհինտէ սուրէթը մուէսսիրէսի բրօթէսթօ իթմիշլէր տիր։

Տիւն ագշամ պահրիյէ նազըրը, իրատ իթտիյի պիր նաթգընտա, Ինկիլթէրրանըն զարարի օլարագ Շարգի Ռումէլի էյալէթինին միխթարիյէթինէ մուվաֆագաթ իթմիշ օլտուղունու թէքզիպ իլէմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա եալընըզ Թիւրքիանըն Պալգանլարը իշղալ իթմէք հուգուգունըն իւզէրինէ իսրար իտիյօր. պիրա պու հուգուգ Ինկիլթէրրանըն էֆքեարընա նազարէն, տէվլէթը Օսմանլյէնին մէվճուտիյէթինէ էլզէմ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ալաֆրանկա յունիս 15 տէ Լօնտրատա պիր թէլէկրաֆ գօնկրէսի թէէմմիւ էտէճէկի ճիհէթլէ, տէվլէթը Օսմանլյէ թէլէկրաֆ նէզարէթի թարաֆընտան Քիլտանի էֆ. մուրախխաս խային օլունարագ էօնիւմիւզտէքի չարշանպա կիւնիւ, վէ Սթէրն թէլէկրաֆ դումբանեասը թարաֆընտան տախի պիլ վէքեալէ հազը պուլունմագ իւզրէ Ժորժ Սերբաս էֆ. եարընքի սալը կիւնիւ Լօնտրայա միւթէվէճճիհէն հարաքէթ իտէճէքլէր տիր։

Լօնտրա սէֆարէթը սէնիյէսի սըրքեաթիպի տախի տէվլէթը Օսմանլյէ թարաֆընտան մէզքուր գօնկրէսէ այրըճա։ վէքիլ պուլունաճագ տրը։

—Ֆրանսանըն Դրէսի Ֆօնսիյէ կիպի պիր պէօյիւք պանգասընըն սապրգ մուտիրինին Սթամպօլա կէլիշի, թապիի ումուրը մալիյէսէ տայիր օլտուղու հէր ումուրը մալիյէ մէրագլարը թարաֆընտան քէշֆ օլունտուղու իւզրէ, պու կիւնքի Վոէքէրն ըրվայէթինէ կէօրէ, մումանլեյէ, էվվէլ պէ էվվէլ խագինէ միւզայէճանի հազըրէսինէ պիր չարէի աճիլ օլմագ իչիւն պիր խսթիգրաղ բլանը թէրթիպ իտէրէք, պու բլանըն խսթիգրաղը նագտիյէ վէ էսկի տուլյունանթըն թէսվիյէսինէ վէ թէէմինաթա տայիր այրը այրը իւչ լայէհա իւզէրինէ թանզիմ իյլէեէճէք, վէ սանիյէն Սբրպիսթան վէ Ռումէլի տէմիր եօլարընընպիրլէշմիրիլմէսի մագսէտի-իւզէրինէ տէ տիկէր պիր բլան տահա թէքրիճ իտէճէք իմիշ։

Պունտան մատտա մումանիլէյհ Մ. Ֆրէմի, ագարէթ ըհհինյլէ իգրաղ վէ խսթիգրաղ մուամէլաթընա սուհուլէթ վէ կմինյէթ վէրմէք իւզրէ, պիր պանգա թէշքիլյլէ օղրաշաճագմըշ։

Քէշալիք պու զաթըն մէսքիւքաթընը պիրլէշթիրիլմէսի մատտէսինի տէ իլթիզամ իտէճէկկի, վէ Սթամպօլտա պիր բիանգօ ուսուլի իհտաս լյլեեէճէկկի սեօյլենիյօր իմիշ։

—Ճումատա իրթէսի կիւնիւ Ալմանիա սէֆիրի Գոնթ Հանսֆիլտ Եըլմըզ սէրայընտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունմուշ տուր։

—Բուլգարիի Շարգի գօմիսիօնու ազասը պուլունան Ասըմ բաշանըն եավէրլէրինտէն պիրի միշաբիլէյհ Ասըմ, վէ Աէգօ բաշանըն Պապը Այիեէ թագտիմ օլունաճագ պագը մուհարրէրաթը մուհիմմէսինի համիլէն էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Պու չարշամպա կիւնիւ Ալմանիա իմբէրաթօրունուն եէվմը մախսուսը իղտիվաճը օլտուղունտան, Տէրսաատէթ սէֆիրի Թարաֆընտան Ալմանիա թէպաասընա պիր զիյաֆէթ վէրիլէճէք տիր։

—Մ. Ֆուրնիյէ պիր իքի կիւն Նարօրիտէ թէվագգըֆ իտէճէյինտէն, Տէրսաատէթէ բէնչէնպիհ վէ եա ճումատա կիւնիւ կէլճէկկի մէմուլ տրը։

—Այասը վիլայէթինտէ Սիւքէ գաղասընա պիր թէլէկրաֆ խաթթը թէմմտիա օլունմուշ տուր։

—Թէշքիլ օլունաճագ գօմիսիօնուն միւզաքէրաթընտա տէվլէթը Ալիյէ իլէ Եունան միյանէսինտէ իթիլաֆը էֆքեար հասըլ օլմազ իսէ, Էվրօբա տէվլէթլէրինին պու խուսուստա նէ մէսլէք իթթիխազ իտէճէքլէրինէ տայիր իթթիֆագ հասըլ օլմամըշ տրը։

—Ճումատա իրթէսի կիւնիւ վիքէյլը ֆիխամ հազարաթը Մէքթէպը Թրպպիյէնին սընրֆը սանի շակիրտանընին իմթիհանլարընտա հազրը պուլունմուշլար տրը։

—Աէգօ բաշայա պագը թալիմաթը ճէտիտտէ թէպլիղ իթմէք իւզրէ թօրճու իմէրասչինտան պիր պէօյիւք զաթ ֆիլիպէեէ վասրը օլմուշ իմիշ։

Բարիզ 8 յունիս

Ֆրանսըզ էսհամը	117· 05
Օսմանլը էսհամը	12· 37 ½

ԻՆԿԻԼԻԶ ՄԱԹՊՈՒԱԹԸ ՎԷ ԹԻՒՐՔԻԱ ԸՍԼԱՀԱԹՐ

Տեսլէ Նէ-ը կապէթասը, սոն բոսթա իկ ալալպրմէզ մայիս 30 թարիխի նիւսէսինտէ, Տէրսաատէթ մուխալիրինին Թիւրքիա ըսլահաթը վէ էրմէնիկէր հագդընտա եաղմը օլաուգու սթիտէքի չայանը միւթալաա մէքթուպու տէրճ իթմիշ օլմապը, թէրճէմէսի միւնասիպ կէօրիւլմիւշ տիւր։

Տէրսաատէթ 19 մայիս Լօրա Սալիսպրիի կէչէնտէ Մի. տլոէքսատէ իրատ իթտիյի նութգտա տէմիշ տիր քի, —«Էկէր պու «ատէմլէր, (Սաորաալ Խայրէտտին Բաշա «Վէ Խարիֆիյէ Նազիրի Գարաթէոտորի Բաշա) «մէվճուտ օլան ուսուլը իտարէյի «ըսլահ իտէպիլիր իսկ, էկէր ա. «հալինին ճանը վէ մալը իչիւն էմ. «նիյէթ հասալ իթմէյէ մուվաֆֆ. «ֆագ օլուրլար իսկ, ... տէվ. «լէթը Ալիյէ տահա եաշայապիլիր, «վէ Էրօրա տա պունտան միւս. «թէֆիտ օլուր։»

Էմնիյէթի ճան վէ մալը մուճիպ օլաճագ ըսլահաթըն իճրասը, շիւպհէսիզ տէվլէթի Օսմանլիյէնին էն զիյատէ միւհթաճ օլտուղու շէյ տիր, վէ լօրա Սալիսպրիի իլէ քեամիլէն հէմֆիքարըմ քի, տէվլէթի Օսմանլիյէ, ըսլահաթը մէգքիւրէյի մէվզրի իճրայա վաղ իթմէք իչիւն խայրէտտին բաշատան վէ Ալէքսանտր Գարաթէոտորի բաշատան միւնասիպ ատէմլէր պէյքի տէ պուլմայաճագ՝տրը։ Խայրէտտին բաշա շիմտիյէ տէկին մէմուրիյէթտէ գալը, չիւնքի մէմուրիյէթտէն գայա իտէն պիր զաթ տէյիլ տիր։ Քէնտի ալէյհինտէ էնթրիգա գուրուլտուղունու թապէր ալարագ, իբի իւչ տէֆա իսթիֆասընը վէրտի. ֆագաթ շիմտիյէ տէկին զաթը հաղրէթի Բաշիշահի խայրէտտին բաշայա օլան էմնիյէթինտէ պէր տէվամ պուլունտու, վէ պունտան պէօյլէ տէ պէր տէվամ պուլունապիլիր։ Ֆագաթ սատրազամ ազլ օլունաճագ տէյի իքիտէ պիրտէ զուհուրա կէլէն շայիալարը իչիթմէք, մէմնուն օլաճագ՝ պիր շէյ տէյիլ տիր։ Խայրէտտին բաշանընն մէհարէթ վէ իսթիգամէթինտէն բէք շիւպհէ օլունամազ տէյի պիլիրիմ։ Գարաթէոտորի բաշա բէք ուսթա պիր տիրլօմաթ տըր. ֆագաթ պէն ապա իչիթմէմիշիմ քի, մէմուրիյէթտէ պուլունտուղու խայրը սէնէլէր զարիքնտա, պիր թէք ըսլահաթ իճրա իտէճէք ֆուրսաթ պուլմուշ օլսուն. վէ պունտան պէօյլէ տախի, խարիճիյէ նազրը սըֆաթըյլա, էօյլէ պիր ֆուրսաթ էլէ կէչիրմէսի միւհթէմիլ տէյիլ տիր։ Պունտան գաթի նազար, քէնտիլէրինի մէմուրիյէթտէն տիշիւրմէք իչիւն, աէյհէլերինտէ գուրուլան էնթրիգալարը պօշա չըգարմաղա չալըշմագլա վագթ սարֆ իտէն հիչ պիր վիւքէլատան ըսլահաթ պէքլէնէմէզ։ Զաթը Շահանէնին հիւքիւմէթի շիւպհէսիզ իճրա օլունույոր. ֆագաթ հիւքիւմէթին շիմտիքի իտարէսինտէն էյի պիր իտարէ հուսուլու, խարիճտէն թաղէիգ իճրա օլունմատըգճա, սայբի ասլա մէմնուլ տէյիլ տիր։

Հագիգաթը հալ չու տուր. վէ ինկիլիզ տահալիսի պիր ան էվվէլ պիլմէլի տիր քի, հիւքիւմէթի Օսմանլիյ իւզէրինէ էյրօրատան թաղէիգ վուգու պուլմազ իսկ, էմնիյէթի ճան վէ մալը մուճիպ օլաճագ ըսլահաթըն իճրասընա պէքլէմէք պօշ տուր։ Պուրատա Սթամպօլտա, հէր նէվ բօլիթիգա էրպապլարը, պունուն պէօյլէ օլտուղունու իթիրաֆ իսկյօրլար։ Էանայի մուհարէպէտէ հէրսինտէն գիյատէ Թիւրքիայա ըզհարը թէվէճճիհ իթմիշ օլան ատէմլէր, մուհարէպէ խիթամ պուլտուգտա, Թիւրքիա եէնի պիր էօմր պայլայաճագ արը տէյի իմիտ իթմիշ օլանլար, շիմտի իթիրաֆ իսկյօրլար քի, Թիւրքէր հիւքիւմէթ սրֆաթըյլա, ահալինին ճան վէ մալը իչիւն էմնիյէթ հասալ իթմէեէ, քէնտիլիքլերինտէն զայրը միւդթէտիր տիրլէր։ Հաթթա Օսմանը մէմուրլարը պիլէ պու էֆքեարտա տրրլար։ Չունքի պու մէմուրինտէն հէր պիրիսի քէնտիսինի էհլի ըսլահաթ ատտ իտէպիլիր իսկ տէ, ճիւմլէսի իթիրաֆ իտէրլէր քի, հիւքիւմէթին շիմտիքի . . . աղբրլրը պիլէ, հիւքիւմէթին կէօթիւրէպիլէճէյինտէն զիյատէ տիր։ Խիթամը մուհարէպէտէն պէրու հիւքիւմէթի Օսմանլիյէնին եաբտըղը վէ եաբրլմամըշ պըրագտըղը շէյլեր կէօսթէրիր քի, պու հիւքիւմէթտէն ըսլահաթ մէմուլ իթմէք պիհուստ տիր։ Հիւքիւմէթի Օսմանլիյէյի միւտաֆաա իթմէք, թաթպիսաթը մէմուրիյէթլերի իգթիղասընտան պուլունան սէֆիրլէր, իչլերին հալի պէօյլէ տէյիլ տէյի էյրօրայը վէ քէնտիլերինի գանորմաղա չալըշապիրլէր. ֆագաթ, պէնիմ պիլտիյիմ կէօրէ, Տէրսաատէթտէ սաքին օլուպ, իչլերին հալինէ տայիր միւսթագիլէն մուհաքէմէ իտէպիլէճէք պիր մէվզիտէ պուլունան հիչ պիր զաթ, ճէսարէթ իտէմէզ տիմէյէ քի, էճնէպի թաղէիգը օլմատըգճա, հիւքիւմէթը Օսմանլիյ ըսլահաթ իճրասընա միւդթէտիր վէ արզու-բէշ օլաճագ տըր։ Մուհարէպէտէն պէրու, ըսլահաթա տայիր էն ատի պիր թէսապիր պիլէ իճրա օլունմատը։ Մէմուրինի տէվլէթին, ըրշիթթ եէմէլէրինտէն հասալ օլան սուի հալլերի, էվվէլքինտէն պէտթեր տիր։ Բարասըղըգ պունա պիր սէպէպ իթթիսալ օլունապիլիր։ Ֆագաթ մուհարէպէտէն ադտէմ վէ էնայի մուհարէպէտ էնվայի ըսլահաթ վատ օլունմուշ իսկ, քի պունլարը մէվզրի իճրայա վաղր բարայա իհթիյաճ կէօսթէրմէզ, վէ ֆագաթ, ըսլահաթը մէգքիւրէտտէն հէնուզ հիչ պիրի իճրա օլունմատը։ Միտհաթ բաշանը թահթը իտարէսինտէ պուլունան Սուրիա վիլայէթինի պիր մրգտար միւսթէնա թութաուղումուզ հալտէ, շիմտի տէվլէթին հիչ պիր վիլայէթինտէ, ահալինին ճան վէ մալը իչիւն էմնիյէթ եօգ տուր։ Ինկիլիզ Պէյգրը բաշանը էմրի թահթընտա պուլունան ժանտարմա զապիթանընը պիրտէն մատտա քեափֆէսի հէնուզ Սթամպօլտա պուլունուպ, մախսուսէն պիր շէյ եաբարըգլարը եօգ տըր։ Պունլար, կէնճ վէ խահիշլի ինկիլիզ զապիթլերի օլտուգլարընտան, շիւպհէսիզ հէբսի տախի, իշ իւսթիւնտէ օլմագլըը բէք արզու իտէրլէր. ֆագաթ, պու ինկիլիզ զապիթլերինին, մէմուրիյէթլերի մուճիպինճէ անգարիպ Օսմանը ժանտարմա հէյէթինի թէշքիլ միւպաշէրէթ իտէճէքլերինի, ինկիլթէրրա կաղէթալարընտան պաղըսը խապէր վէրմիշ իտի իսկ տէ, պու կիւնէ տէկին հիչ պիր նէվ թէշէպպիւս վուգու պուլմայըպ, անճագ ինկիլիզ միրալայը Պէնթ, Էտիրնէէ կէօնտէրիլտի։ Դավանինի մէվճուտէճէ հիչ պիր ըսլահաթ օլմատը։

Վիլայէթլերտէ թէպէտտիւլաթ վուգու պուլտու իսկ, օ տա իշլերին սայքի էվվէլքինտէն ֆէնա պիր սուրէթթ քէսպ իթմէսի օլտու։ Մէսէլա, տավարլարը սուրէթի ըույեթլէ վէրեճէյի գարարլար, վէ թէշքիլ իսէճէյի մահքէմէլէր, Պուլկարիսթանտա վէ Շարպի Ռումէլիտէ հաքիմլէրին պու եօլատա վագի օլաճագ մուամէլաթընտան տահա էյի օլապիլմէք իւզրէ, էտիրնէէտէ պիր միւսթայիտ հաքիմէ էշէտտի լիւզում պուլունտուղու վէ պու վիլայէթտէ գավանինի մէվճուտէճէ ըսլահաթ իճրասընա տայիր պէօյիւք վատար խիլմիշ օլտուղու հալտէ, իշլեր եինէ էսկի հալլերինտէ պըրաղըրը։ Ագիմշաատա իլէ խապէր վէրիմիշ իտի քի, պիր էօրօրալը էտիրնէ մահքէմէլերի իչիւն միւֆէթթիշ թային գելընաճագ տըր տէյի։ Նասըլ քի Լօրա Սալիսպրիյինին վէ Սըր Լաեարտըն, պաղը Անատօլու չէհիրլերինտէ էճնէպի հաքիմլէր վազ իթմէք թէքլիֆի թաատիլ օլունարագ, անճագ Գասթամպուլ վիլայէթինտէ էօյլէ հաքիմլէր պուլունտուրմաը թէքլիֆ օլունտու, վէ Գաստամպուլտա էճնէպի հաքիմլէր պուլունտուրմագ թէքլիֆի տախի թաատիլ օլունարագ, անճագ Գասթամպուլտա հաքիմլէրին մուամէլաթընա նէզարէթ իտէճէք պիր էճնէպի հաքիմ պուլունտուրմագ սուրէթի գարարլաշարրլար իսկ, էօյլէ տէ, Էտիրնէէտէ միֆիթթիշ սըֆաթըյլա պիր էճնէպի հաքիմ կէօնտէրմէք սուրէթի տախի թաատիլ օլունարագ, պիր Թիւրք հաքիմ կէօնտերիլմէսինէ գարար վէրիլտի։

Էրմէնիսթանընը կէչէն ալթը այլար զարֆընտա պուլունմուշ օլտուղու հալ, էմնիյէթի ճան վէ մալ իչիւն նէ տէրէճէ էշէտտը լիւզում պուլունտուղունու իսպաթ իտէր։ Պէրլին ահանամէսինին 61-ինճի պէնտի ահքեամընճա, Պաապ Ալի — «Էրմէնիլէրին «սաքին օլտուգլարը վիլայաթտա «իհթիյաճաթը մահալլիյէնին լիւ. «զում կէօսթէրտիյի ճէմի ըսլա. «հաթ ու թէնսիգաթը, արթըգ «պիլա թէէխիր / ճրա իթմէքլիյի, «վէ Զէրքէսլէրէ վէ Քիւրտլէրէ «գարշը, էրմէնիլէրին էմնիյէթի. «նի թահթը քէֆալէթէ ալմագ. «լըղը թէահհիւտ իտեր։» Կէչէն սէնէնին նոյեմբերինտէն պու սէ. նէնին յունվարընա գատար, էրմէնիսթանտա վուգուա կէլէն սուի ահվալը միպէյյին օլմագ լուզրէ, էրմէնի բաթրիգխանէսինէ կէօնտէրիլէն էվրագը բէսմիյէնին պիր իճմալը, չու կիւնէրտէ խուսուսի սուրէթտէ օլարագ պուրատա թապ ու նէչր իտիլմիշ տիր։ Մուշաքի ինտակեան վանքը միաբանութիւնու «Խրիսթիյանլար «գաթլ օլունմագտա, գըղլարըն վէ «գարբլարըն ըրզընա թէճավուզ «իտիլմէքտէ, վանքլար եաղմայա «վերիլմէքտէ, քէօյլէր թախրիպ «օլունմագտա, Քիւրտլէր վէ «զապթիյէլէր թարաֆընտան հեր «նէվ զուլմլար իճրա իտիլմէքտէ» պուլունմասընտան, վէ տահա սաքր սուի ահվալտան տօլայը բաթրիդ չիքեայէթ իտէյօր։ Միաբանութիւն տէեօր քի, — «Պու ճինայէթլերի եաբանլարա «ճէզա վերիլմէօր, վէ պէտտպախթ «Էրմէնիլէր, գապահաթլըլարա «գարշը բրօթէսթօ իտէմէղլէր, «չիւնքի իսքեաթ օլմուշ տուրլար «քի, մերգում ասհապը ճինայէթ, «ատէթի միճիպինճէ սէրպէսթ Տէրսաատէթ-ատէն կէօնտէրիլէն էմրլէրին հիւքմիւ եօգտուր։ Սիլահօրդ պինիէրճէ խրիսթիյանլարընը էօմրիւ թէհլիքէտ տիր։ Էյ՛ր պիր չարէ պուլունմազ իսկ, պու թարաֆ էրմէնիլէրի բէյ ատր բէյ մահվ օլուպ պիթէճէք տիր։»

Էրմէնիլէրին քիւլլիյէթ իւզրէ պուլունտուգլարը պիր սայիր շէհիրտէն տախի, եանի Տիվրիքտէն էրմէնի առաջնորդու Տէրսաատէթ բաթրիրխինէ սթիտէքի վուգուաթը խապէր վէրիյօր։

Տիվրիք հիւքիւմէթի մահալլյէսի ահալիյի միւսլիմէէ դաթիէն թէնպիհ իթտի քի, էրմէնիլէրէ սուլի հարաքէթ իթմէսինլէր, վէ շիքեայէթլէրինի իսթիմա իյլէմէք իւզրէ, էրմէնիլէրին միլլի մէճլիսի ազասընը գօնաղա տավէթ իթտի։ Պունուն իւզրինէ սիլահլը Թիւրք (Քիւրտ տէյիլ) այագ թագըմը գօնաղա կէլտիրէր, վէ զանն օլունտուղունա կէօրէ, նիյէթլէրի օրատաքի էրմէնիլէրի վէ առաջնորդու գաթլ իթմէք իտի իսկ տէ, պունլար ֆիրարա մուվաֆֆագ օլտուլար։ Թիւրք այագ թագըմը, ավը գաչըրմըշ օլտուգլարընտան հապսխանէէ հիճում իթտիրլէր, վէ էրմէնիլէրէ իթտիյի ղուրբիր վէ ճինայէթլէրլէ նամ գազանմըշ օլան պիր Թիւրքիս հապստան չըգարըպ սէրպէսթ պըրագտըրլար։ Տիկէր պիր թէլէկրաֆ տա պիր Թիւրքտէն շիքեայէթ իտիյօր քի, պու ատէմ, ալաճագլըլարընը գաթլ իթմէքլէ պօրճունտան գուրթուլմայը ատէթ իթմիշ իտի։ Էրմէնի ռուհպան թագըմընա հեր կիւն սօգագլարտա հագարէթ օլունուեօր։ Էրմէնիսթանտա խրիսթիյան օլմագ պիր ճինայէթ տիր։ Տիարպէքիր առաջնորդունուն պիր թէլէկրաֆընա նազարէն, շէհրը մէգքիւրտե Թիւրք գարբլարը էրմէնի քիլիսէսինէ եիւրիւշիւշ իտիպ, խորանը բիսէմիշլէր։ Առաջնորդ, թէլէկրաֆընտա իլավէթէն տէեօր քի, —«Էրմէնիլէրին «ճանընը, նամուսունու վէ մալը. «նը մուհաֆազա իթմէք իչիւն, «հիւքիւմէթի մահալլիյէ պիր շէյ «եարմայօր։»

Զէյթունն հագդընտա կէչէն. լերտե սիզէ եազմըշլար։ Հալէպ վալիսի պիր խայլը էրմէնի գարբլարընը սօգագլարտան կէչիրտիրէք, ահալլյի միւսլիմէյի էյլէնիրտի։ (Տէրսաատէթ ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինին սրը քեաթիպի) Մր. Մալէթ պու պապտե շայանը տրգգաթ պիր բաբօրթօ թանզիմ իթմիշ տիր։ Մր. Մալէթին սայ ու իգտամաթըյլա Հալէպ վալիսի ազլ օլունտու, վէ պուրատա հեր քէս Մր. Մալէթին հիւսնի հարէքէթ վէ ղայրէթինի թահսին իտէյօր։ Մարաշտա քիլիսէլէր վէ բարազլար իւզերինէ տայիմա հիւճիւմլեր վուգու պուլույօր։ Քիլիսէլէրէ թաշ վէ բիսիլք աթըլյօր։

Վանտան բաթրիգէ խապէր վէրիլիյօր քի, հիւքիւմէթ մէմուրինին իգթիսարսըզլըը վէ սուի հարէքեաթը, վէ իճրա օլունան զուլմլարըն արթմասը, վէ ճան վէ մալ էմնիյէթի պուլունմամասը սէպէպլէ, էրմէնիլէր Ռուսիայա վէ Ա.ճէմիսթանա հիճրէթթէ մէճպուր օլմագտա տըրլար։ Սիվաստա պիր նամտար հայտուտ հապստան չըգարըլըր, վէ քէնտի պէօլիսյիւ իլէ շէհրին էթրաֆընտաքի քեօյլերին պէլասը օլուր։ Յունվար 25 թարիխիյլէ Բաթրիգխանէյէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրիր քի, մերգում հայտուտ Սի.

ԹԻՒՐՔԻԱ ԸՍԼԱՀԱԹՐ

Տեսլէ Նէ-ը կապէթասը, սոն բոսթա իկ ալալպրմէզ մայիս 30 թարիխի նիւսէսինտէ, Տէրսաատէթ մուխալիրինին Թիւրքիա ըսլահաթը վէ էրմէնիկէր հագդընտա եաղմը օլաուգու սթիտէքի չայանը միւթալաա մէքթուպու տէրճ իթմիշ օլմապը, թէրճէմէսի միւնասիպ կէօրիւլմիւշ տիւր։

Տէրսաատէթ 19 մայիս Լօրա Սալիսպրիի կէչէնտէ Միտլէքսատէ իրատ իթտիյի նութգտա տէմիշ տիր քի, —«Էկէր պու «ատէմլէր, (Սաորաալ Խայրէտտին Բաշա «Վէ Խարիֆիյէ Նազիրի Գարաթէոտորի Բաշա) «մէվճուտ օլան ուսուլը իտարէյի «ըսլահ իտէպիլիր իսկ, էկէր ա. «հալինին ճանը վէ մալը իչիւն էմ. «նիյէթ հասալ իթմէյէ մուվաֆֆ. «ֆագ օլուրլար իսկ, ... տէվ. «լէթը Ալիյէ տահա եաշայապիլիր, «վէ Էրօրա տա պունտան միւս. «թէֆիտ օլուր։»

Էմնիյէթի ճան վէ մալը մուճիպ օլաճագ ըսլահաթն իճրասը, շիւպհէսիզ տէվլէթի Օսմանլիյէնին էն զիյատէ միւհթաճ օլտուղու շէյ տիր, վէ լօրա Սալիսպրիի իլէ քեամիլէն հէմֆիքարըմ քի, տէվլէթի Օսմանլիյէ, ըսլահաթը մէգքիւրէյի մէվզրի իճրայա վաղ իթմէք իչիւն խայրէտտին բաշատան վէ Ալէքսանտր Գարաթէոտորի բաշատան միւնասիպ ատէմլէր պէյքի տէ պուլամայաճագ՝տրը։ Խայրէտտին բաշա շիմտիյէ տէկին մէմուրիյէթտէ գալը, չիւնքի մէմուրիյէթտէն գայա իտէն պիր զաթ տէյիլ տիր։ Քէնտի ալէյհինտէ էնթրիգա գուրուլտուղունու թապէր ալարագ, իբի իւչ տէֆա իսթիֆասընը վէրտի. ֆագաթ շիմտիյէ տէկին զաթը հաղրէթի Բաշիշահի խայրէտտին բաշայա օլան էմնիյէթինտէ պէր տէվամ պուլունտու, վէ պունտան պէօյլէ տէ պէր տէվամ պուլունապիլիր։ Ֆագաթ սատրազամ ազլ օլունաճագ տէյի իքիտէ պիրտէ զուհուրա կէլէն շայիալարը իչիթմէք, մէմնուն օլաճագ՝ պիր շէյ տէյիլ տիր։ Խայրէտտին բաշանընն մէհարէթ վէ իսթիգամէթինտէն բէք շիւպհէ օլունամազ տէյի պիլիրիմ։ Գարաթէոտորի բաշա բէք ուսթա պիր տիրլօմաթ տըր. ֆագաթ պէն ապա իչիթմէմիշիմ քի, մէմուրիյէթտէ պուլունտուղու խայրը սէնէլէր զարիքնտա, պիր թէք ըսլահաթ իճրա իտէճէք ֆուրսաթ պուլմուշ օլսուն. վէ պունտան պէօյլէ տախի, խարիճիյէ նազրը սըֆաթըյլա, էօյլէ պիր ֆուրսաթ էլէ կէչիրմէսի միւհթէմիլ տէյիլ տիր։ Պունտան գաթի նազար, քէնտիլէրինի մէմուրիյէթտէն տիշիւրմէք իչիւն, աէյհէլերինտէ գուրուլան էնթրիգալարը պօշա չըգարմաղա չալըշմագլա վագթ սարֆ իտէն հիչ պիր վիւքէլատան ըսլահաթ պէքլէնէմէզ։ Զաթը Շահանէնին հիւքիւմէթի շիւպհէսիզ իճրա օլունույոր. ֆագաթ հիւքիւմէթին շիմտիքի իտարէսինտէն էյի պիր իտարէ հուսուլու, խարիճտէն թաղէիգ իճրա օլունմատըգճա, սայբի ասլա մէմնուլ տէյիլ տիր։

Հագիգաթը հալ չու տուր. վէ ինկիլիզ տահալիսի պիր ան էվվէլ պիլմէլի տիր քի, հիւքիւմէթի Օսմանլիյ իւզէրինէ էյրօրատան թաղէիգ վուգու պուլմազ իսկ, էմնիյէթի ճան վէ մալը մուճիպ օլաճագ ըսլահաթն իճրասընա պէքլէմէք պօշ տուր։ Պուրատա Սթամպօլտա, հէր նէվ բօլիթիգա էրպապլարը, պունուն պէօյլէ օլտուղունու իթիրաֆ իսկյօրլար։ Էանայի մուհարէպէտէ հէրսինտէն գիյատէ Թիւրքիայա ըզհարը թէվէճճիհ իթմիշ օլան ատէմլէր, մուհարէպէ խիթամ պուլտուգտա, Թիւրքիա եէնի պիր էօմր պայլայաճագ արը տէյի իմիտ իթմիշ օլանլար, շիմտի իթիրաֆ իսկյօրլար քի, Թիւրքէր հիւքիւմէթ սրֆաթըյլա, ահալինին ճան վէ մալը իչիւն էմնիյէթ հասալ իթմէեէ, քէնտիլիքլերինտէն զայրը միւդթէտիր տիրլէր։ Հաթթա Օսմանը մէմուրլարը պիլէ պու էֆքեարտա տրրլար։ Չունքի պու մէմուրինտէն հէր պիրիսի քէնտիսինի էհլի ըսլահաթ ատտ իտէպիլիր իսկ տէ, ճիւմլէսի իթիրաֆ իտէրլէր քի, հիւքիւմէթին շիմտիքի . . . աղբրլրը պիլէ, հիւքիւմէթին կէօթիւրէպիլէճէյինտէն զիյատէ տիր։ Խիթամը մուհարէպէտէն պէրու հիւքիւմէթի Օսմանլիյէնին եաբտըղը վէ եաբրլմամըշ պըրագտըղը շէյլեր կէօսթէրիր քի, պու հիւքիւմէթտէն ըսլահաթ մէմուլ իթմէք պիհուստ տիր։ Հիւքիւմէթի Օսմանլիյէյի միւտաֆաա իթմէք, թաթպիսաթը մէմուրիյէթլերի իգթիղասընտան պուլունան սէֆիրլէր, իչլերին հալի պէօյլէ տէյիլ տէյի էյրօրայը վէ քէնտիլերինի գանորմաղա չալըշապիրլէր. ֆագաթ, պէնիմ պիլտիյիմ կէօրէ, Տէրսաատէթտէ սաքին օլուպ, իչլերին հալինէ տայիր միւսթագիլէն մուհաքէմէ իտէպիլէճէք պիր մէվզիտէ պուլունան հիչ պիր զաթ, ճէսարէթ իտէմէզ տիմէյէ քի, էճնէպի թաղէիգը օլմատըգճա, հիւքիւմէթը Օսմանլիյ ըսլահաթ իճրասընա միւդթէտիր վէ արզու-բէշ օլաճագ տըր։ Մուհարէպէտէն պէրու, ըսլահաթա տայիր էն ատի պիր թէսապիր պիլէ իճրա օլունմատը։ Մէմուրինի տէվլէթին, ըրշիթթ եէմէլէրինտէն հասալ օլան սուի հալլերի, էվվէլքինտէն պէտթեր տիր։ Բարասըղըգ պունա պիր սէպէպ իթթիսալ օլունապիլիր։ Ֆագաթ մուհարէպէտէն ադտէմ վէ էնայի մուհարէպէտ էնվայի ըսլահաթ վատ օլունմուշ իսկ, քի պունլարը մէվզրի իճրայա վաղր բարայա իհթիյաճ կէօսթէրմէզ, վէ ֆագաթ, ըսլահաթը մէգքիւրէտտէն հէնուզ հիչ պիրի իճրա օլունմատը։ Միտհաթ բաշանը թահթը իտարէսինտէ պուլունան Սուրիա վիլայէթինի պիր մրգտար միւսթէնա թութաուղումուզ հալտէ, շիմտի տէվլէթին հիչ պիր վիլայէթինտէ, ահալինին ճան վէ մալը իչիւն էմնիյէթ եօգ տուր։ Ինկիլիզ Պէյգրը բաշանը էմրի թահթընտա պուլունան ժանտարմա զապիթանընը պիրտէն մատտա քեափֆէսի հէնուզ Սթամպօլտա պուլունուպ, մախսուսէն պիր շէյ եաբարըգլարը եօգ տըր։ Պունլար, կէնճ վէ խահիշլի ինկիլիզ զապիթլերի օլտուգլարընտան, շիւպհէսիզ հէբսի տախի, իշ իւսթիւնտէ օլմագլըը բէք արզու իտէրլէր. ֆագաթ, պու ինկիլիզ զապիթլերինին, մէմուրիյէթլերի մուճիպինճէ անգարիպ Օսմանը ժանտարմա հէյէթինի թէշքիլ միւպաշէրէթ իտէճէքլերինի, ինկիլթէրրա կաղէթալարընտան պաղըսը խապէր վէրմիշ իտի իսկ տէ, պու կիւնէ տէկին հիչ պիր նէվ թէշէպպիւս վուգու պուլմայըպ, անճագ ինկիլիզ միրալայը Պէնթ, Էտիրնէէ կէօնտէրիլտի։ Դավանինի մէվճուտէճէ հիչ պիր ըսլահաթ օլմատը։

«Պըրագըլաճագ օլտուգլարըն «տան, շիքեայէթ իտէնլէր հէ. «ման քէնտիլերի, ատհապը ճի. «նտեէթին ինթիզամընա ադրա. «եաճագ տըրլար . . . . . Վան. «քըմըզ տէօրանիճիւ տէֆա օլ. «մադ իւզրէ եաղմաեա վէրիրսի, «խրրսըզլար հագդընտա շիքեա. «յէթի իթտիք իսկ տէ, հիւքիւ. «մէթի մահալլիյէ, իճրայի ատտ. «լէթի իթմէքլիյի եա իսթէմէտի, «եախօտ մուգթէտիր օլմատը»։

Մէգքիւր բարօրթօ տիյօր քի, խնուսատա, Մանտակերատտէ, Ադպլացտա, Սասունատա, խուրթատա, վէ սայիր պիր չօգ մահալլէրտէ, Քիւրտլէր էրմէնիլէրէ գարշը զալիմանէ իճրայը թէատտիյաթ իտէրէք տայիմա ճէզասըզ գալըյօրլար։ Պիթլիստէն բաթրիգխանէէ վարիտ օլան տիկէր պիր բարօրթօ տախի, խայլը թէատտիյաթ պիլտիրիյօր։ Մէգրատատ, պաշտան այաղա գատար սիլահը սէքսէն նէֆէր Քիւրտլէր, ահալինին տավարընը պիր գըսմընը զասպ իթտի. արատան պիր ազ վագթ կէչտիքտէն սոնրա, սայիր պիր Քիւրտ պէօլիւյիւ տահա կէլիպ, տավարընն գալան գըսմընը ալըպ կէօթիւրտի։ Պիր իւչինճի պէօլիւք տահա կէլիպ, Թարլա մահսուլունուն թէքմիլինի բահաթճա ալըպ կէօթիւրտիւ. վէ պէօյլէճէ քէօյիւլէրի, Պիթլիս սօգագլարընտա էքմէք տիլէնմէէ մէճպուր իթտի։

Գօմն նամ գարիյէտտն տախի Քիւրտլէր տավարլարը ալըպ կէօթիւրտիւլէր, վէ քէօյիւլէր թարաֆընտան մուխալիֆէթ վուգուինտէ, գարիյէյի տէ աթէչէ վերէճէքլէրինի պէեան իթտիլէր։ Ելինէ օլ ճիվարլարտա սայիր պիր քէօյտե, Քիւրտլէր պիր էրմէնի գաթլ իթտիլէր, վէ գաթիլ սերպէսթճէ Պիթլիստէ կէզիյօր, չիւնքի իտարէտէն ահիզ պուլունան հիւքիւմէթ, գաթիլին բահաթ պրագըլմասընա միւսաատէ իթմէքտէ տիր։ Պիթլիս գազասը տախլինտէ պուլունարագ, խտիլերի տէ բարօրթօտա պէեան գըսմընը. մընը մուհաֆազա իթմէք իչիւն, «հիւքիւմէթի մահալլիյէ պիր շէյ «եարմայօր։»

Զէյթունն հագդընտա կէչէն. լերտե սիզէ եազմըշլար։ Հալէպ վալիսի պիր խայլը էրմէնի գարբլարընը սօգագլարտան կէչիրտիրէք, ահալլյի միւսլիմէյի էյլէնիրտի։ (Տէրսաատէթ ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինին սրը քեաթիպի) Մր. Մալէթ պու պապտե շայանը տրգգաթ պիր բաբօրթօ թանզիմ իթմիշ տիր։ Մր. Մալէթին սայ ու իգտամաթըյլա Հալէպ վալիսի ազլ օլունտու, վէ պուրատա հեր քէս Մր. Մալէթին հիւսնի հարէքէթ վէ ղայրէթինի թահսին իտէյօր։ Մարաշտա քիլիսէլէր վէ բարազլար իւզերինէ տայիմա հիւճիւմլեր վուգու պուլույօր։ Քիլիսէլէրէ թաշ վէ բիսիլք աթըլյօր։

Վանտան բաթրիգէ խապէր վէրիլիյօր քի, հիւքիւմէթ մէմուրինին իգթիսարսըզլըը վէ սուի հարէքեաթը, վէ իճրա օլունան զուլմլարըն արթմասը, վէ ճան վէ մալ էմնիյէթի պուլունմամասը սէպէպլէ, էրմէնիլէր Ռուսիայա վէ Ա.ճէմիսթանա հիճրէթթէ մէճպուր օլմագտա տըրլար։ Սիվաստա պիր նամտար հայտուտ հապստան չըգարըլըր, վէ քէնտի պէօլիսյիւ իլէ շէհրին էթրաֆընտաքի քեօյլերին պէլասը օլուր։ Յունվար 25 թարիխիյլէ Բաթրիգխանէյէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրիր քի, մերգում հայտուտ Սի.

վաս գուրպինտէ պիր գարիյէ իւ-զէրինէ հիւճիւմ իտիւպ, պիր ա-տէմ գաթլ իտեր վէ սէքիզ ատէմ տէ եարալար։ Սիվաս վալիսի մէր-դումի հայատուտա ճէզա վէրմէք իսթէր իսէ տէ, զապթիյէլեր մեր-գումու վէ անըն պէօլիսիինիւ արամաղա կիթմէք իսթէմէզլեր։

Էյիմնոէ պուլունան մէճմուատա յունվար 26 թարիխիյլէ սօն պիր Տիարպէքիր թէլէկրաֆը մէվճուտ օլուպ, պու թէլէկրաֆըն զիյրին-տէ, Էրմէնի առաջնորդունուն, Քիլսանի առաջնորդունուն, բրօ-թէսթան բահիպկինին, գաթօլիք առաջնորդ վէքիլինին, Ռում գա-թօլիք առաջնորդու վէքիլինին, պիր Քարուչին միսիոնէրին վէ պիր գաշ բարաղլարըն իմզասը պու-լունմագտա ատը։ Մէկզիւր թէ-լէկրաֆ տէյօր քի, —

«Քիւրտլէրին սուի հարաքեաթը կիւնտէն կիւնէ արթըյօր։ Նիսէ-պինտէ, Միտեաթտա, Ճէզիրէտէ, Սիվասնտա, Հապրոտա, Լիմիտէ, Հարբիտէ, Քուլբտա, Խարտա, Պի-չիրէտէ, Ռիկվանտա վէ Ճասլաղ-Զուրտա իմրա օլունան ճինայէթլէր խըրսըզլըգլար վէ հէթքը ըրգ վու-զուատը, ախիրէն Տէհէտէ վէ Սը-զերդ գազասընըն սայիր գարիյէ-ռինտէ իմրա օլունան վահչիլիքլէր եանընտա պիր չէյ տէյիլ տիր։ Տէ-հէտէ քիրիսէլեր անզար իթթիֆաղ օլունտու։ քիրիսէ ավանիսի (գասլա-ը), բարաղլարընն էլսիսէսի վէ հշ եայի սայիրէ Սըզերդէ ալինէն սա-թըլմագտա ատը։ Խրիսթիանլարընն հայի կիթտիքճէ ֆէնալաշմագտա ատը։ Պիր թագըմ զէնկին ֆամիլիալար տի-լէնճիլիք հալինէ կէթիրտիմիշ տիր։ Նիչէ ատէտլէր օզուզդան վէ ամ-լըգտան թէլէֆ օլույօրլար։ Էկէր պուրայա մուհամիր կէօնտէրիլիր ի-սէ, իլլերին հայի տահա ֆէնալաշ-ճագ ատը։ (Տիարպէքիրէ Զէրքէս կէօնտէրմէք իւզրէ պիր թասմվուր պուլունտուզունտան, թէլէկրաֆըն պու ֆիգրասը օնա տայիր տիր։) Ըսլահաթըն սէրիէն իմրա օլունմասը-նը վէ վատ օլունան հիմայէնին իթա պույրուլմասընը վէ պու թարաֆա Ռումէլիտէն մուհամիր կէօնտէրիմէ-մէսինի չէտիտէն ըէճա իտէրիզ։»

Էյէր պիրիսի ըրտա Սալիսպըրի-նին նութգու իւզերինէ օլան մու-թալաաթըմը, անճագ Էրմէնիսթա-նըն հալինէ իսթինատէն տերմիյան իտէյօրում զանն իտէր իսէ բէք եանընը։ Շիմտիյէ տէկին պէն մէմալիքի Օսմանիյէնին խրիսթի-յան միլլէթլէրինտէն պիրիսի մի-յանընտա նէ տերէճէ ճան վէ մալ էմնիյէթսիզլիյի պուլունտու-զունու պէյանլա իքթիֆա իթ-տիմ։ Բէք չօգ իսպաթլար վար տը քի, Մակէդոնեատա տախի (Ռումէլի թարաֆը) իշլեր հէման պէօյլէ պիր հալտէ տիր։ Միսալ օլմագ իւզրէ աթիտէքի վագա-այը հիքեայէ իտէճէյիմ։

Մարտըն 22 ինճի կիւնիւ, իս-քիւպտէն պիր իքի սաաթ մէսա-ֆէտէ Վագի Քիւչէվիցա, Լիւ-պանցի, Միրքօվցի վէ Լանեաճ-նի գարիյէլերինէ օն պիր նէֆէր Միսլիման կէլիպ, պիրինճի գա-րիյէտէն 50 լիրա, իքինճի գարի-յէտէն 38 լիրա, իւչիւնճիւ գա-րիյէտէն 40 վէ տէօրթիւնճիւտէն 35 լիրա թալէպ իթթիլեր, վէ պու բարալարը թէտարիք իթմէք իւզրէ, քէօյլիւլերէ իւչ կիւնտէն ալթը կիւնէ գատար մէօհլէթ վերտիլեր։ Մէկզիւր գարիյէլ-ռին Պուլղար ահալիսի, պունլարըն ճիւմլէսինի իւսքիւպ միլթասաբ-ըրֆընա պիլտիրտի, վէ օ տա սի-զէ պիր ֆէնալըգ օլմամագ իւզ-ըն, իճապընա պագարըմտէյերէք, Պուլղարլարը կէրի կէօնտէրտի, վէ ֆիլվագի, մէկզիւր գարիյէլերէ պիր մրգտար զապթիյէկէօնտէրտի։ Մարտըն 29ընտա մէրգումէն պիր նէֆէր Միսլիմանլար, գիքր իթ-տիյիմ պիրինճի գարիյէտէ կէլիպ, Սբաղո Սթէֆանօ նամընտա պիր Պուլկարը վուրտուլար, վէ պիր պաշգասընընտա պաշընը քէստիք-տէն սոնրա, ճէսէտինին տէ պիր գաշ եէրլերինի քէսիպ չըգարար-լար վէ լաշէսինի օ հալտէ թէրք իթտիլեր։ Պատէհու Աթանասօֆ իսմինտէ պիր ատէմին գուրաղը-նը քէստիլեր, վէ քէսիք գուրաղը էլինտէ վերիպ, պու հալտէ քէօյիս տօլաշմասընը վէ «պէնտէն իսթէ-նիլէն 50 լիրայը թէտարիք իթ-մէմէմին, վէ օնուն եէրինէ չի-քեայէթէ գալգըշմանին ճէզասը տը պու» տէյի իլան իթմէսինի էմր իթտիլեր։ Հալթա, մէրգումի օն պիրլեր, Աթանասօֆու պու հալտէ, եանի գուրաղը էլինտէ օլարագ, եագընտա պուլունան զապթիյէլերին եանընա կէօնտեր-մէեէ տէ ճէսարէթ իթտիլեր։ Իր-թէսի կիւնիւ քէօյլիլեր լաշէրի ալլպ, իսքիւպէ հիքիմէթ գօ-նագընա կէօթիրտիլեր։

Հալէպ վալիսինին, Էրմէնի գա-բըլարընը Հալէպ սօդագլարընտա տօլաշտըրարագ էյլէնտիյինի հի-քեայէ իթմիշ իտիմ։ Պէօյլէ պիր վագատա Ռումէլի թարաֆըն-տա օլմուշ տուր։ Պէօյիւք բիւթ-պէլի պիր միսլման, իսքիւպ-տէն ճիվարտաքի քէօյլերին պիրի-սինէ կիտիպ, պիր թապութ իչի-նէ եթտը վէ ատէմլերին սըրթըն-տա սօդագլարտա քէնտիսինի կէղ-տիրթտի, վէ թապութըն իւզերին-տէ հեր նէվ բէզալէթի իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, մահէլլին բա-բաղլարընա վէ տիրագուլարընա էմր իթտի քի, ճէնազէ ալայընտա ատէթ օլան տուալարը օգուսու-լար վէ բուհանի գասիտէլերի չա-ղըրսընլար։

Պու մէքթուպտա հիքեայէ իթ-տիյիմ վուգուատ, Թիւրքիատէ ճան վէ մալ էմնիյէթինէ տայիր Լօրա Սալիսպըրինին պէյան իթ-տիյի արզու հագգընտա պէնիմ սէօյլէյէճէյիմսէօզլեր տիր։ Հիւ-քիւմէթ մէմուրիյէթինտէ պու-լունմայան հեր ատէմ իսթէր քի Թիւրքլեր էյի եարասընլար, ֆա-գաթ մէճպուր օլուր իգրար իթ-մէեէ քի, Թիւրքլեր իճպար օ-լունմայընճա, էյի պիր չէյ եա-բաճագլարընա տայիր էն քիւչիւք պիր իւմիտ պիլէ եօգ տուր։ Լօրա Պիգընսֆիլտին բօլիթիգասը շուն-տան իսպարէթ օլտու քի, եվվէ-լա Էւրօբա, Թիւրքլեր իւզերինէ ճէպր իթմէսին տէյի չալըշը, վէ պատէհու Թիւրքլերտէն ըսլա-հաթ վատլարը թալէպ իթմէքլէ պէրապէր, պունլարը իսթէտիք-լերի չէյի եարմագտա սէրպէսթ պըրագը։ Էկէր պանա սիւալ օ-լունուր իսէ քի, իշլերին շու հա-լը էսէֆ իշթիմալը հագգընտա ուրգդաթ ճէճլա իթմէքտէն նէ՛ ֆայիտէ հասըլ օլուր, պէն շու ճէվապը վերիրիմ քի, Թիւրքիա-տա իշլերին պու հալի թէպտիլ օլունմայընճա, Շարգ մէսէլէսինին խիթամ պուլաճաղը եօգ տուր։ Պունտան դաթի նաղար, ինկիլ-թերրա Թիւրքիա իշլին քէնտի իւզերինէ մէսուլիյէթ ալը, վէ Թիւրքիատա պիր հիւնի իտարէ թէէսիսի իշլին միւտախէլէ իթ-մէքտէն, ոսիր Էվրօբա տէվլէթ-լերինի մէն իթտի։ Պիթարաֆա-նէ մուհաքէմէ իտէն հեր ատէմ պէնիմիլ իգրար իտէճէք տիր քի, հէնուզ թիւրք իտարէսի թահ-թընտա պուլունան պիւթիւն մէ-մալիքի Օսմանիյէտէ, իշլերին հա-լի, մուհարեպէտէն էվվէլքինտէն պէտիթէր տիր, վէ կէրեք խրիս-թիյանլար, կէրեք թիւրքլեր, ֆէ-նալըգլարը արթմասընտան տօ-լայը ինկիլիթերրայը խայրճա մէ-սուլ թուտթույօրլար։ Ճան վէ մա-լը իշլին էնճիյէթ էլէ կէթիրմէք-տէ թիւրքիա ահալիսինէ եարտմ իթմէք իշլին, շու սօն տօղուզ մահ զարֆընտա ինկիլիթերրա նէ եարար տէյի տիւշինէճէք օլուր իսէք, անլայաճաղըզ քի, լօրա Պիգընսֆիլտին բօլիթիգասը, գա-վի վէ մագուլ պիր բօլիթիգա օլ-մասընդան մատտա, անճագ զա-յիֆլիք վէ դարարսըզլըգ բօլիթի-գասը օլմուշ տուր։ Էյէր լօրա Սալիսպըրի թիւրքիա ահալիսինէ ճան վէ մալ էմնիյէթի վերմէք իս-թէր իսէ, արթըգ պունտան տա կէճ պաշլայամագ։

ԱՏՍԱ-ԲԱՂՃԱՐ

Մայիս 21 թարիխիյլէ, Ատա-Բաղճարտան մուֆտասալ պիր մէք-թուպ ախզ իթմիշ օլուպ, մէք-թուպը մէկզիւրտէ հէվալիի մէղ-քիւրէնին կէրեք Իսլամ վէ կէրեք Խրիսթիյան գարիյէլերինին, վահ-չի վէ ինսաֆսըզ Զէրքէսլեր էլին-տէն չէքտիքլերի զուլմ վէ զասպ վէ սիյաթը միլթէնէվիյայը սայիրէ եէկեան եէկեան վէ պիր սուրէթ միլթէէսսիրէատ նագշ ու պէեան օլունմուշ տուր։ Հէվալիի մէղ-քիւրէ էհալիսինին պու զալիմլէր էլինտէն չէքմէտիքլերի ֆէնալըգ վէ թէատիեաթ գալմասըզը կի-պի, պունլարը դօրդուսունտան տէյիլ պիր՝ ուզագ մահալէ, հաթ-թա պիր իքի սաաթ մէսաֆէսի օլան պիր քէօյտէն տիկէր պիր քէօյե պիլէ կիթմէյէ հասրէթ գալմըշ վէ պու եիւզտէն, անճագ թասայիւշլերինէ մէտար օլապիլէն ուֆագ թիճարիթլերի պիլէ իշլէ-մէմէքտէ պուլունմուշ, վէ զա-րուրէթ ու սէֆալէթլերի տերէ-ճէյի նիհայէյէ վարմըշ տը։

Մէքթուպու մէղքիւրուն սա-հիպի, հէվալիի մէղքիւրէնին իշ պու ահվալի բիւրմէլալի արզ ու թարիֆ իթտիքտէն սօղրա, պու-նուն իսպաթը իշլին տախի պիր իքի վուգուատը նագլ իթմիշ տիր։ Չէյլէ քի, Ատա-Բաղարտա կճատ օղլու Հաճի Կոսթանթինին խա-նէսինէ 8—10 Զէրքէս կիրէրէք, բարասընը վէ էմվալը սայրէսինի զասպ իթտիքտէն սօղրա, թօր-նունուն գաֆասընը տա ֆէնա սուրէթտէ ճերհ իտէրլեր, վէ չիմ-տիյէ գատար պու խապիսլէր թուլթուրմաղլար։ Եիրմի կիւն էվ-վել երինէ պիր օ գատար Զէրքէս, կէճելէյինին պիր սիմիտճի տիւք-քեանընա կիրիպ, սօյարլար, վէ սիմիտճի իմտատ պաղըրմագ իս-թէտինտէ վուրուպ եօլտիրիւրլեր, վէ օղլու տահա ադչէ չը-գարարընը տէյի, պաշընը կաղ իլէ եագարլար վէ գուլագլարընը քէ-սերլեր։ Լաքին Միսլիման գօմ-շուլար սիրահ սէսինի տույուպ իմտատա գօշտուգլարընտա, խա-յին Զէրքէսլեր ֆիրար իտէրլեր։ Մագթուլուն օղլու, Զէրքէսլերին քիմլեր օլտուղունու հիւքիւմէթ իսապէր վերիր իսէ տէ, հէնուզ թութուլտուգլարընա տայիր պիր հավատիս եօգմուշ։ Կէչէն հափ-թա տախի Գուլագ օղլու նամ պիր էրմէնինին խանէսինէ կիճէ սաաթ պէշ սուլարընտա օն օն պէշ Զէրքէս տուխուլ իտէրէք, սիլահ ճէպրիյլէ նէ վար նէ եօգ, գարըսընընը ալթընարընը, բա-բասընը, չամաշրլարընը վէ էշ-եաի սայիրէյի թէմամթէն զասպ իթմիշլէր տիր։ Պու ատամընն օղ-լու տա չէրչի օլտուրտանտան քէօյլերի կէզտիյի վագըթ ուէքիզ օն ատֆա տա եօլտա Զէրքէսլերէ բարա վէ սայիրէ չայարմըշ օլ-տուղու ճիհէթլէ, արթըգ պու ֆամիլեա Զէրքէս խապիսլէրինին երիգինտէն քիւլ իւսթիւնէ օ-թուրմուշ տուր։

Իշթէ մէղքիւր մէքթուպտա տահա պունա միսմասըլ բէք չօգ զասպ վէ սըրգաթ վէ խապասէ-թը սայրէ վուգուատլարը տերճ ու պէյան օլունմուշ օլմազլա, է-կէր պունլարըն քէռաֆֆէսինի կա-զէթմըզլա եաղմագ լազըմ կէլսէ իսի։ Մէքթուպը մէղքիւր մու-հարիրինին սեոյէտիկի վէճճէլ, հէման պիլթիւն կազէթայը տօլ-տուրաճաղընտա չիւպհէ եօգ ի-տի։ Անճագ պիզ պիր գաշ վու-գուատընը տերճ իտէրէք, նիս-մուճնէ օլմագ իշլին օգույանլարը-մըզըն նաղարը միսթալէսասընը ս արզ իտէր, վէ պու միսնատէպ իլէ հիւքիւմէթը սէնիյէնին, հէվալիի մէղքիւրէ սէֆիլ էհալիսի հագ-դընտա նաղարը մերհամէթ վէ չէֆագաթընը տավէթ էյլէրիզ։ Պիրա իրմիտ վէ Ատա-Բաղարտա Սթանպօլա բէք եագըն օլտուգ-լարը իշլին, օրալարընը պէօյլէ պիր հալի միսիպէթ իշթիմալտէ տէ-վամընա տալա պիր մանա վերիլէ-մէզ։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Էտիրնէտէն վիրուտ իսէն խա-պէրլերէ կէօրէ, չէհրը մէղքիւր-տէ էլան 40,000 Միսլիման մէ-հաճիր պուլունուպ, պունլարա եվվէլ հիւքիւմէթ թարաֆընտան եէվմիյէ էքմէք վերիլմէքտէ իմիշ իսէ տէ, ֆրունճուլար պու մէհա-ճիր էքմէյինի ատէթա եէնմէզ տերէճէսինտէ ֆէնա չըգարմայա պաշլամըշ օլտուգլարընտան, հիւ-քիւմէթ եէվմիյէ բարա վերմէեէ գարար վերմիշ տիր։

Շէհրը մէղքիւրտէ եէնի չըգ-մայա պաշլամըշ օլան Թրուէ Մէռ-ը նամ Ռումճա կաղէթանին գավ-լինճէ, Պուլկարիսթանտան Էտիր-նէյէ իլթիճա իթմիշ օլան պէշ պլինտէն զիյատէ ֆամիլեա, մէմլէ-քէթլերինէ ավտէթ իթմէեէ հա-զըրլանըօրլար։

—Նամըզ բաշա հաղրէթլերինին 7 վէ 9 եաշլարընտա իքի քիւչիք մախտուտլերի, ճումա կիւնիւ մա-պէյնէ ճէլպ օլունուպ, իլթիֆա-թը շահանէ պույրուլմուշ, վէ հեր կիւն մապէյնէ կիտիպ շահզատէ-լերլէ տերս ալմալարը իշին զաթը հաղրէթի Շէհրիեարի թարաֆընտան արզու պէեան օլունմուշըր։

—Պէյօղլու մահքէմէի իսլթի-եէսի մէմուրյինինտէն Եանդ օվի-թինոս էֆ. Շերհը ֆանոնը ընէճարէր նամըյլա պիր քիթապ նէշր իթ-միշ տիր։

—Կէչէն բէնչէնպէ կիւնիւ է-բէն քէօյտէ իւչ տէօրթ էշխաս պիր իքի ֆահիշէ դատըն իլէ էյ-լէնմէքտէ իքէն, սէրխօշլուք հա-լիյլէ պէյնէրինտէ պիր մարաղա զուհուր իտէրէք, պիրի վուրու-լուպ եօլիւր, վէ պիր տիկերի տա-խի աղրճա եարալանը։ Պունուն իւզերինէ զապթիյէ եէթիշէրէք, գաթիլ իլէ գարըլարը ախզ ու կի-րիֆթ իտէր։

—Ֆէնէրպահչէ զաղէթասընընն պէեանընա կէօրէ Աէեզ օ բաշա, հիւքիւմէթ գօնագը իշինտէ քէն-տի զաթընա մախսուս օլմագ իւզ-րէ պիրի Պուլկար, պիրի Ռում վէ պիրի տախի թիւրք օլարագ իւչ եավէր նասպ ու թային իտէճէք տիր։

—Ան ասըլ Ռումէլի վէ Պուլկա-րիսթանը օլուպ, Պապը Սերաս-քերի թարաֆընտան մէմլէքէթլե-րինէ կիթմէյէ բուխսաթ վէ իշն վերիլէն ասքերին մրգտարը չիմ-տիյէ գատար 11,000 նուֆուսա պալիզ օլմուշ տուր։!

—Կէլիպօլուլու Գանթարճի Բի-էր Ամթուան նամընտա պիրի, ի-բէք պէօճէյինին խասթալըգընը թէտավի վէ տէֆ իտէճէք պիր չարէ պուլմուշ օլտուղունտան, պիր իմթիհան արմագ իշին, պուլ-տուղու չարէ վէ տէվանընն իշէ եարարլըգընն պիր դօմիսիօն հու-զուրունտա իսպաթ իթմէյի թէ-ահիւտ իտիյօր իմիշ։

—Վէֆէն զաղէթասընընն Պօս-նատան ալտըգը պիր մէքթուպ-տա չէօյլէ պիր զարիպ ֆիզրա կէօրիւլմիշ տիր։

«Պուրայա կէլէն Ռուսիա դօն-սօլսունտան Աւսթրիա հիւքիւ-մէթի դօնսօլսուգ ֆէրմանընը թալէպ իթտիքտէ, մուսիսիլէյհ, Պօսնանընն էլհալէթու հաղիհի տէվլէթը Օսմանիյէ մէմալիքին-տէն օլտուղունու, վէ ֆէրմանը-նընն տախի Տէրսաատէթտէն կէ-լէճէյինի պէեան իյլէտիյինտէն, վալիիբլէ գօսմանտանլըգ ման-սուպունտա պուլունան Եուվա-նօվիչ, պու պապտէ Վիէննատան թալիմաթ իսթէմիշ, վէ ալընան ճէվապտա գօնսօլսուն ըէսմէն թանըլմասը պէեան օլունուպ, ֆէրման մատտէսինին իլէրուտէ իգթիզասընա պագըլաճաղը պիլ-տիրիմիշ տիր։ Գօնսօլսս իտտա-ասընտա սապիթ գատէմ օլուպ, Աւսթրիա վալիսինին ինհասը իւ-զերինէ քէնտիսի տախի Բէթէրս-կա ինհայը քէյֆիյէթ իթտիքտէ, իտտաասընտա ըսրար իյլէմէսի ճէվապընը ալըգընը իլան իտի-եօր։

«Շիմտի հիւքիւմէթ մուսմիլէյ-հի թանընմայօր իսէ տէ, օ տա Ա-վսթրիա հիւքիւմէթինի թանընմա-եօր։ Կէչէնլերտէ պիր եէվմը մախսուստան տօլայը ճիւմլէ գօն-սօլսալար հիւմիւմէթէ կիտիպ ըէս-մէն թէպրիք իյֆա իթմիշ օլարգ-լարը հալտէ, Ռուսիա գօնսօլսու կիթմէմիշ վէ թէրճէմանընը տա-խի կէօնտէրմէմիշ տիր։ Օ կիւնին ադշամընը գօնսօլսալար զիյաֆէ-թէ տավէթ օլունուպ, Ռուսիա գօնսօլսը տավէթ իտիլմէմիշտիր։»

---

13 ճէմազիլ ախիր 96 վէ 22 մայիս 95 թարիխիյլէ Ալթընճը Տարէյէ շէ-շէֆվարիտ օլան Պուլղուլթուի սամի սուրէթի տիր։

Պէյօղլունտա Թէբէ պաշը նամ մահալտէ վագը արագիի խալիյէ-նին մունթազամ պաղչէ սուրէթի-նէ իֆրաղըյլա Տայիրէի Սատիսէ-նին խաղինէի ճէլիլէտէն մաթլու-պու օլան մէպալիլտէն մահսուպ օլունմագ իւզրէ, պիր միւնասիպ մրգտար պէտէլ իլէ Տայիրէի մէղ-քիւրէեէ թէրքի հագգընտա միւ-թասիլգ պույրուլան իրատէի սէ-նիյէ իւզերինէ, քէյֆիյէթ մալի-յէ նէզարէթի ճէլիլէսիյլէ ճանի-պի էմանէթէ թէպրիզ գըլընմըշ իսի։ Արագիի մէղքիւրէնին մուն-թազամ պաղչէ սուրէթինէ գօ-նուլարագ թէսվիյէ վէ թանզիմի մուգարրէր օլմասընա պլինաէն, իշպու արագի սուրէթի տայիմէ-տէ պաղչէնին հալինտէ իսթիմալ օլունմագ վէ վագթէն մինել էվ-գաթ թաղիր վէ թէպտիլ գը-լընմամագ իւզրէ, պէր մանթու-

դը Իրատէի սենեակ Տայրէ.յի մեզքիւրէ.յէ թէրք գըլըմըշ իտուկի մալիւմ օ մագ իւզրէ իշպու Պոյրուլթու թասթիր գըլընաը։

—

Ալէգօ բաշա վէ Կավրիէլ Էֆէնտիներն զէվճէլերի էվվէլքի կիւն Ֆիլիպէտէն Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

—Պօսնատա պուլունան Գաթօլիք ահալինին մէսալիհի տինեյէլերի իչին, Ավսթրիա իլէ Բաբա հազրէթլերի միյանէսինատ պիր մուգավէլէնամէ ադտ օլունմասը-նա, Բաբա Թարաֆընտան թէչէպ-պիւս իտիլմիշ իսէ տէ, Էյալէթը մեզքիւրէնին հագդը հիւքմրա-նիսի տէվլէթը Ալիյէնին օլմասը միւնասիպէթիյլէ, Պապը Ալի պու-նա մուխալիֆէթ իթմէքտէ օլ-մուղու, վէ պէօյլէ պիր մուգա-վէլէնին լիւզումու հալինտէ, բա-բա հազրէթլերի տօղրուտան տօղրույա Պապը Ալիյէ միւ-բաճաաթ իթմէսի լազմ կէլէ-ճէյի Պապը Ալի Թարաֆընտան Բաբա հազրէթլերինէ թէպլիղ օ-լունմուշ օլտուղու Էրբօբա կապ-թալարընտա մուհարբէր տիր։

—Պիր տէնիզ խարթասը թէր-սիմ իթմէք իւզրէ պիր ինկիլիզ վապօրու Էրէյլի բիչկեահընա կէլմիշ տիր։

—Էրբօբա բայթախթարընը տօլաշընշ Հ օլան Ապտիւլ վէ Մէհ-մէտ Ալի պէյլէր տիւնքի կիւն Տէրսաատէթէ վիրուտ իթմիշլէր տիր։ Մուսմալէյէհիմա Արնա-վուտլարըն մէթալիպինէ տայիր Պապը Ալիյէ պիր լայհա թադտիմ իտէճէքլէր իմիշ։

—Պուլկարիսթանտա արշուն վէ գըյէ եէրինէ մէթրօ վէ քիլօկ-բամ խթիմալ օլունմադտատը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԶԻՑՆԷԹ ՄԻԼԻՑԷ

Սահմանադրութիւնուն 19ունճու սէ-նէվի գինէթի.

Ադտէմճէ նէյը ու իլան օլուն-տուղու վէճհ իլէ, տիւնքի կիւն մեզքիւր զինէթը միլլէյ, բէք կիւզէլ, վէ մուլթանթան վէ բէք նըզամը սուրէթտէ իճրա օլուն-մուշ տուր։

Սապահ Բաթրիք վէքիլի Իզ-միրլեան Գեր. Մատթէոս Սրբա-զան հազրէթլերի Ս. Փրկիչ հաս-թախանէսի քիլիսէսինտէ զինէթը բուհանիյէ իլէ գուտտասը չէրիֆ թագտիս իտէրէք, ոսաթ իքի պուչուդտա քիլիսէ զինէթինէ խիթամ վէրիլմիշ վէ բէք չօգ իզ-տիհամ հազրը պուլունմուշ տուր։

Սաաթ տէօրթտէ լէէմէեէ տա-վէթի օլունարագ, երքէք վէ գա-տըն 350 քիչի սօֆրատա օթուր-մուշ վէ իլք սուֆրատա միւշա-րիւէյհ Գեր. Իզմիրլեան Սրբազան հազրէթլերի ըլյասէթ իտէրէք 8—10 բուհանի բէտերլեր Մատ-թէոս Սրբազան հազրէթլերինին իքի եանընտա օթուրմագտա պու-լունմուշլար տըր։

Սուֆրա սուրէթը ֆէվգէլատէ-տէ տօնատըմըշ օլտուղու հալտէ իքրամլարտա տախի հիչ պիր գուսուր կէօրիւլմէմիշ տիր։

Իլք էվվէլ Գեր. Իզմիրլեան սըբ-բազան հազրէթլերի այագա գալ-գըպ, Սահմանադրութիւնուն օն տօղուղունճու սէնէ զինէթինի թէպրիք իտէրէք, ումում Մի-էթին էօմր ու հայաթը իչին պա-տէ թէքլիֆ իթմիշ, վէ ալգըշար-լա վէ էլ չըբմագլարլա գապուլ օլունմուշ տուր։

Սանիյէն տօգիէօր Ռափայէլ-եան էֆէնտի խասթախանէ Հո-գաբարձութիւնու նամընա օլա-բագ, հազրուն վէ ումում Մի-էթին ափիյէթինէ պատէ թէք-լիֆ իմիշ վէ երինէ ալգըշարլա մուգապէլէ օլունմուշ տուր։

Պատէհու Ս. Փափազեան էֆէն-տի, Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազ-րէթլերինին, վէ վէքիլի Իզմիրլի-եան Գեր. Մատթէոս Սրբազան հազրէթլերինին, հէյէթը Մէպու-սանըն վէ իտարէյը միլիյէնին, վէ միլլէթին խայր ու սէլամէթի ի-չիւն չալըշան քեաֆֆէի զէվա-թըն էօմր ու հայաթը իչիւն պա-տէ թէքլիֆ իթմիշ, վէ ֆէվգէլ-ատէ ալգըշարլա գապուլ օլուն-մուշ տուր։

Մատթէոս Սրբազան հազրէթ-լերի թէքբար գրեամ իտէրէք, Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ Սուլ-թան Համիտ խան հազրէթլերի-նին, թէվֆիքիրիւ էյամը էօմր ու աֆիյէթի իչիւն իտարէի ագ-տահ իթտիկինտէ պիլ ճիւմլէ հա-զրուն թարաֆընտան էլ չըրբը-լարագ ալգըշանմըշ տըր։

Տէօքթէօր Ռափայէլեան էֆէն-տի, զինէթը միլիյէյ ռիյասէթ իտէն Իզմիրլեան Մատթէոս Սրբ-բազան հազրէթլերինին էօմր ու հայաթը իչին խուսուսի օլարագ պատէ թէքլիֆ իթմիշ վէ ազիմ ալգըշարլա գապուլ օլունմուշ տուր։

Պունա մուգապէլէթէն միւշա-րիւէյհ Իզմիրլեան Գեր. Մատթէ-ոս Սրբազան հազրէթլերի, տախի Բաթրիք Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինին մէսէլէի միլլիյէ վէ հայաթ վէ իսթիգպալը միլ-լէթ իչին ֆէտաքեարանէ վէ քէ-մալը խալիսէթլէ էզճան ու տիլ սարֆը զայրէթ վէ մագտէրէթ իթտիկինի զիքր իտուպ, միւշա-րիւէյհ հազրէթլերինին էօմր ու հայաթը իչին պատէ թէքլիֆ իթ-միշ վէ տահա խաթմը քէլամիթ-մէզտէն, սուրէթը ֆէվգէլզայտէ ալգըշարլանըպ էլչըբբըմըշ տըր։

Հասթահանէ Հոգաբարձութի-նու, Արարատեան, Դպրոցասի-րաց, Արևելեան, Կիլիկեան, վէ սայրը ընկերութիւնլար, վէ միլ-լէթէ տայմա հիւնիւ թէվֆիճ-հիւլերի պուլունան վէ խրտէմա-թը միւհիմմէ իֆա իտէն էյրբօբա վէ մահալլի միլլէթ վէ սայրը զա-զէթաճըլարընը էօմր ու աֆիյէթի իչին տախի պատէ թէքլիֆ օլուն-արագ, պէօյիւք ալգըշարլա թահսին օլունմուշ տուր։

Պատէհու Իզմիրլեան Գեր. Մատթէոս Սրբազան հազրէթլե-րի պէ թէքբար գրեամ իտէպ, միլլէթին խայր ու իսթիգպալը ի-չին չալըշան տուէլը մուազզամա-նընն էօմր ու հայաթը իչին պա-տէ թէքլիֆ իթմիշ, վէ ազիմալ-գըշարլա գապուլ օլունմուշ վէ պէօյլէճէ իւք սուֆրայա խիթամ վէրիլմիշ տիր։

Սաաթ ալթը բատտէլերինտէ ի-քինճի սուֆրա գուրուլուպ, 300 տէն միւթէճավուզ մէտուվին օ-թուրմուշ, վէ Դատաստանական խորհուրդ Նախագահը խօլատա-տան Գեր. Պօղոս վարդապետ ի-եասէթ իթմիշլիր։Պու սուֆրատա տախի եինէ էվվէլքի կիպի պա-տէլէր թէքլիֆ օլունարագ, պէօյ-լէճէ թատամ զինէթի խիթամ պուլմուշ տուր։

Սաաթ եէտիտէ Իզմիրլեան Սրբազան հազրէթլերի, ըուհանի բէտերլեր վէ զէվաթը միւթէպէ-րէ, խասթախանէ գարշըսընտա-քի պաղչէյէ թէշրիֆ պույուր-մուշլար տըր։

Հասթախանէ գարուսու վէ պաղչէ. ալայիշլի սուրէթտէ թէղ-ենին իտիլմիշ վէ սանճագլարը-ա սանատըմըշ օլտուղու կիպի, կէ-րէք սու ֆրատա վէ կէրէք պաղ-չէտէ, զաթը Շահանէնին վէ Ներ-սէս Սրբազանը թասվիրլերի թա-ալիդ օլունմուշ իտի։

Պաղչէյէ թէշրի չէրինտէն պիր աղ սօզրա, Իզմիրլեան Սրբազան հազրէթլերի Սահմանադրութիւն իւզերինէ մուէսսիր պիր նութգ իրատ խաէրէք, հուգուգ վէ ազ-զիֆէտէն պահս իթմիշ, վէ մու-լէթի իթթիֆագ վէ մուհապէ-լէտ տավէթ իյլէմիշ տիր։

Քէզալիք խասքեյ Որբանոցը շակիրտանընտան իբի դըշ, վէ սայրը իքի գըշ տահա, վէ սէ-քիզ տէլիգանը պիր պիրինի մի-թէագըպէն, կիւզել վէ թէէսիրլի նութգլար եյրատ իթմիշլէր տիր։

Մէզքիւր Որբանոց շակիրտա-ընընտան մատա, Օրթաքէօյ Հայ-կական Կրթարան թալէպէլերի տախի վարբրու մախսուս իլէ մէք-թէպ իտարէսի թարաֆընտան զինէթը մեզքիւրէյէ կէթիրիլմիշ, վէ ֆանէքի կիւն երիմպէնտէն միւթէճավուզնուֆու սրէհ-տախի մէզքիւրզինէթը միլլիյէտ հա-գը պուլունմուշ վէ հիչ պիր գու-սուր վէ ուսղունսուզլուգ վուգուա կէլմէյէրէք, հէր քէս պիր թավրը էտիպանէ վէ միլլէթերվէրանէ իպաղըյլա, զինէթին պու երիզ-տէն բէքնագը պիր դաթ տահա արթմըշ վէ միլլէթին շէրէֆի երիքսէքմի տիր։ Շունու տախի ռէօյլէմէյէ ունութմայըմ քի ի-քի սուֆրատա տախի պագը էվրօբալըար վէ Ռումար, ֆա-միլեալարը իլէ հազը Հպուլունա-բագ, իպրազը մէճմունիյէթ վէ մէսուրիյէթէ Միլլէթի թէպրիք իթմիշլէր տիր։

Հասթահանէ Հոգաբարձութի-նուն վէ իշ պու զինէթը միլ-լիյէ իչին խասսէթէն թէշքիլ օ-լունան գոմիթէնին սայ վէ զայ-րէթի միլլէթճէ շայանը թէշքէք-քիւր պիր մատտէ օլտուղու կի-պի հասթախանէ մէմուրիյնինտէն Հիւնքեարպէկեէնտեան Գամիկ վէ Հիսարլըեան Սարգիս էֆէնտիլէ-րին այրէթ վէ հիմմէթի տախի շայանը թահսին տիր։

Քէզալիք Գասպար Կան Ցարու-թիւն ազանըն իյգա իթտիյի խրա-մէթ տըգդաթա շայան օլտուղու կիպի, Շէխիսլամ խանը լօգանթա-ճըսը Մկրտիչ աղա տախի սէղա-վարը թէշքէքքիւր տիւր. չիւնքի տիւնքի զինէթին քիւլֆէթի վէ մէշագգաթը աշճըլըզընը մէճճա-նէն իֆա իթմիշլէր տիր։

Թէրճիմանը Էֆէնտիզ դաղէթասը, պու զինէթը միլիյէյի մահէլ մէճմունիյէ զիքր իթտիյի սըրատա, Սահմանա-դրութիւնուն օն տօղուղունճու սէնէվի եըլ պաշլըսը միւնասիպէ-թիյլէ միլլէթի թէպրիք իտուպ, միլլէթին խայր ու իսթիգպալը վէ սէլամէթի իչին Հագդ թաալա հազրէթլերինին լութֆ ու ինա-եէթինի թէմէննի իթմէյի քէնտի-սինէ պիր պէօյիւք վազիֆէ ատտ իտէր։

Ինչպու պէնտիմիզէ խիթամ վէր-մէզտէն էվվէլ, շունու տախի պէ-եան իտէրիզքի, Ամեն. Սրբա-զան Պատրիարք հազրէթլերի մէզ-քիւր զինէթը միլիյէտէ հազը պուլունմագ իչին կիւն էվվէլի, վատ պույուրմուշ, վէ տիւն սա-պահ տախի թիզան ընկերութիւ-նու թարաֆընտան թութուլան վարբր Պէյդօղլա եանաշմը վէ պիր հէյէթը մէպուսէ, տավէթ իթմէք իւզրէ, միւշարիւէյհ հազ-ըէթլերինին նէզտինէ կիթմիշ իսէ տէ նամիզաճլըը հատէպի իլէ կէ-լմէկեէճէյինի պէեան իթմիշ, վէ պու սէպէպտէն նաշի միւշարիւ.յ հազրէթլերի զինէթտէ հազը պուլունմամըշ տըր։

—

Իռէ.

Տիւնքի զինէթ միւնասիպէթի իլէ էսասիսի աթթատ զիքը օլու-նան զէվաթ թարաֆընտան Սուրբ Փրկիչ խասթախանէսինէ իանէ իթմէեէ վատ իտթիյի մա-ելմէճճունիյէ իշիտիլմիշ տիր։

—

Ս. Եէրուդ-ՐՈՒ ԷԼԷՈՒՆԻՆ ԵԷՄԸ մախսուսու.

Տիւնքի կիւն Պէյօղլունտա զեւային Էրմէնի Գաթօլիք Ս. Եր-ուրդ-ութիւն քիլիսէսինին եէվմը մախսուսու օլմագ մինասիպէթիյլէ ըիւթպէթլու Հասուն էֆ. հազը-պուլունուգլարը հալտէ, Էրզրում Բիսգոպոսուֆաշ Մելքիսեդեկեան Գերապայծառ հազրէթլերի Գուտ-տասը չէրիֆ թագտիս իթմիշ, վէ խայը միւթէպերանը միլլէթ վէ ճէօմաաթլա պէրապէր, Ասթրի-ա-Մաճարիսթան սէֆիրի գօնթ Զիչի ճէնապլերի վէ պագը սէֆա-րէթ մէմուրիյնի մէզքիւր զինէ-թը բուհանիյէտէ հազը պուլուն-մուշլար տըր։

—

Եէրուսաղէմական ԺՈՂՈՎ

Տիւնքի կիւն միլլէթիմիզին էր-մէնի Գաթօլիք Անթիհասունիսթ-էրի, ճէօմաաթը մեզքիւրէ ահ-վալը հազրէսինի թէտգիգ վէ միւզաքէրէ իչիւն, Պէտան պէյրին թահթը ըիյասէթինտէ օլտուղու հալտէ, Եըեսի. ԺՈՂՈՎ ագտ իթ-միշլէր տիր։

Հազըրունտան պիր զաթ, Հա-սուն էֆէնտի հազրէթլերինէ ի-թա պույրուլմուշ օլան Պէրաթը ալիշան միւնասիբիճաթընընպազը ֆըզրալարընը էյրէնմիշ օլտու-ղունան. պունու մէճլիսէ թէպ-լիղ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, մէճ-լիսի մեզքիւր, մալիւմաթը մեզ-քիւրէնին սըհհէթինէ էմնիյէթ ի-տէմէյէճէյինի տէրմիյան իտէրէք, միւզաքէրէսինի ըետտ իյլէմիշ տիր։

Մուսխարէն ճէօմաաթը ու-մուրը իտարէսինի վէ վարչու-թիւնուն հալ ու թավրընը պիթ-թէագիգ, քէլ եվվէլ տէվա-մընը թավսիյէ իթմիշ վէ հալը հազրընը իճապ իթտիրուտի թէ-շէպպիւսաթընը իճրասընը տա Ծա-ղիկեան Հ. Հովհաննէս վէ Ծա-ղիկեան Մկրտիչ վէ կիւմիւշեան Ցարութիւն էֆէնտիլէրէ հեվալէ իյլէմիշ տիր։

Լէվնդ Հէրը կազէթասը կէյէն կիւնքի նիւսխէսինտէ պիր հա-վատիս նէշր իտէրէք, Պապը Ալի ճէօմաաթը մեզքիւրէյէ «իսմինի-զի տէյիշթիրին, սրզէ տէ բաթ-ըիքլիք վերելիմ» տէմիշ օլա։ Մէճ-լիսի մեզքիւրատ պու հավատիսին տախի ասլ ու էսասը օրմաաբզը տէօյլէնմիշ տիր։

—

Աբրոդեան Ընկերութիւն վէ Սողոմոնեան Ցուհաննէս էֆէնտի

Իչիթտիյիմիզ կէօրէ Մանչէս-թէրտէն Սպարթայեան Ցուհան-նէս էֆ. Աբարատեան ընկերու-թիւնա 100 ատէտ ինկիլիզ լիրա-սը իհտա իթմիշ տիր։ Տօղրուսու միլլէթիմիզտէ պու միսալը հա-միյէթլի զէվաթ, մեզքիւր ընկ'ե-րութիւնա պու սուրէթլէ քէնտի անելէրինի էքսիք իթմէսիքլերի հալտէ, Ընկերութիւնուն հէմ պա-գասընա վէ հէմ քէսպի վիւսաթ իթմէսինէ սէպէպ օլաճագլարը կկպի, պու երիզ-էն միլլէթէ տէ պէօյիւք խըրտէթ իթմիշ օլաճագ-լարընտան, զէվաթը համիյէթ-քեարանը մումայիէյհիմ միլլէթ-ճէ շայանը թէշէքքիւր տիրլեր։

—

Զէյթուն

Ճէպէլը Զէյթունան եաղըլ-սըզընա նազարէն իքինճի գօմի-սեր Նուրեան էֆէնտի վէ կիլիկիա Սրբազան կաթողիկոսու հազ-ըաթը Զէյթունա կերտիքլերին-տէ, ալգըշարլա գապուլ օլուն-մուշլար. փագաթ օրատա ասկէր իգամէ իթտիրիլմէսինէ, գըշլա եաբըլմասընա վէ թիւրք գայմա-գամ գօնուլմասընա գարշը բրօ-թէսթօ իտիլմէսի բաթրիգհանէ-յէ պէյան իտիլմիշ տիր։

Սահլի իմիթյազ
ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 7 Յունիս

Ինկիլ. էսնամը Ինկ. Լիր.		97-½
Օսմ. էսնամը աչքլաը		11-9/16
» » գաբանտը		11-11/16
Իսթիգրազ	65	15-¼
»	69	13-⅞
»	71	49-½
»	72	19-½
»	73	13-
Օսմանը պանդաը		10-⅜
Բուսիա իսթիգրազը		85-¼
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վաստ		-

Փարիզ, 7 Յունիս

Ֆրանս. էսն. 3 % Ֆր.		85-30
» » 5 գրօնսուզ		116-87½
Օսմ. էսնամը աչքլաը		11-70
» » գաբանտը		12-20
Իսթիգրազ	65 Ֆր.	75-
»	69	70-
»	73	66-25
Օսմանը պանդաը		514-37½
Բուսիի չըմէնտըֆէրի		50-25
Իթալիա էսնամը		82-35
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վաստ		25-21

Վիէննա, 7 Յունիս

Ս.ճիօ Ֆիորին		-
Բուսիի չըմէնտըֆէրի		22-

ԶԱՎԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսն. ում. տիւն ագ. գաբ.		12-33
Պու սապահ աչքլաը		13-07
Իսթիգ. 63 (Մութօն)	6 % Ֆ.	80-
» 65 »	6 % Ֆ.	72-
» 69 (Բրնար)	6	69-50
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		21-50
» 73	6 % Ֆ.	64-
Բուսիի չըմէնտըֆէր 3		49-
Ագճէ ֆայիզի	%	9-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՏԻՕՆԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	4-16
Մոսմպոլ պանգաաը	6-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-
Թրամվայ	2-75

ԱԳՋԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչտան		Ղ. Ֆր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		106-22
Մէթալիք	»	115-20
Պագըր	»	174-
Գայմէ	»	1100-
Ինկիլիզ լիրասը		109-24
Ֆրանսըզ ալթունու		87-24
Փօլ		90- 2
Գրիմից ալթունու		51-16